

ЦИЈЕНА:
За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
Претплата се прима само у годишњим и полугодишњим роковима.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље неоплаћено Администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње, а може и наручити г. Вељу Рамадановићу, к. и. агенту у Котор.
Дописи се шаљу Уредништву Републике се не враћају.
Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број од пет цифара из петит слова по 4 пара за први пут, а за сваки даљи пут по 2 пара, из виших слова сразмјерно више. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим неприједименоване цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: М. Павловић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, постављамо: за секретара прве класе обласне управе у Никшићу, Душана Јововића, досадашњег секретара обласне управе на Андријевици, исте класе, са годишњом платом од (2400) двије хиљаде и четири стотине перпера, по потреби службе.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 8. августа 1913. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Лабуд Гојинић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, у смислу члана 120. тач. 10. Устава и ријешења Краљ. Државног Савјета од 23. августа 1912. године, број 338., ријешили смо и рјешавамо:

да се Наш указ од 20. априла 1912. г. којим је Никола Анђелић, бив. племенски капетан полске капетаније, стављен у стање покоља, с пенсијом која му по годинама службе припада, замијени и гласи: да се Никола Анђелић, племенски капетан полске капетаније, на основу члана 49. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 8. августа 1913.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Лабуд Гојинић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, постављамо: за секретара обласне управе на Андријевици, Милосава Шаковића, досадашњег члана обласног суда у Подгорици, са истим рангом и годишњом платом од (2400) двије хиљаде и четири стотине перпера, по потреби службе.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 10. августа 1913. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Лабуд Гојинић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Правде, ријешили смо и рјешавамо:

да се д-р. Секули Дрљевићу, председнику Обласног Суда у Подгорици, на основу чл. 21. закона о чиновницима грађанског реда, уважи оставка, коју је поднио на државну службу.

Наш Министар Правде нека изврши овај указ.

Цетиње, 10. августа 1913. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде,
Љуб. А. Бакић с. р.

МИ
НИКОЛА I
по милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Правде, постављамо:

за председника Обласног Суда у Подгорици др. Станишу Илића, досадашњег

секретара I. класе Великог Суда, са годишњом платом од (3000) три хиљаде перпера.

Наш Министар Правде нека изврши овај указ.

Цетиње, 10. августа 1913. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде,
Љуб. А. Бакић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Његово Величанство Краљ био је у недјељу са свима члановима Краљевске Владе у Бар, одакле се одмах сјутра дан вратио на Цетиње.

— На Преображење, у уторак, био је свечани парастос у 5 сати послје подне у манастирској цркви узгинулим нашим јунацима. Парастосу је присуствовао Његово Величанство Краљ са Њеним Величанством Краљицом, Његово Краљ. Вис. Књаз Мирко, Њено Кр. Височанство Књагињица Ксенија и Њено Кр. Височанство Књагињица Вјера. На парастосу је чинодјејствовао Његово Високопреосвештенство Господин Митрополит Митрофан уз асистенцију Митрополита Г. Дожића и свештенства, а на хору је пјевало црквено-пјевачко друштво „Његош“. На парастосу су били и представници савезних Краљевина, Србије и Грчке, г. д-р М. Гавриловић и г. Евгенијадес, чланови Краљевске Владе, државни великодостојници, официрски кор, чиновништво и грађанство у свечаном одјелу.

— Њихова Краљ. Величанства Краљевић Престолонашљедник и Књагиња Престолонашљедница допутовали су у четвртак послје подне из иностранства.

— На дан рођења Цара Фрања Јосифа држано је богослужење у цркви овдашњег аустро-угарског посланства, на коме су присуствовали од стране Њ. В. Краља Господара г. бригадир генерал-ађутант Митар Мартиновић, шеф дворске војне куће, а од стране Краљ. Владе г. П. Пламенац, министар иностраних дјела.

— Г. барон Сквити де Палермити, италијански посланик, вратио се с одсуства и предузео своју дужност.

— Г. барон Гизл од Гизлингена, аустријски посланик, вратио се с одсуства на Цетиње и предузео своју дужност.

Пошљедице балканског мира

Новосадски „Браник“ има овај чланак: „Велико дјело балканског мира не може се сматрати као дјело које се тиче само Балкана, већ читаве Европе. Учињен је читав преображај европског истока. Тај дио Европе ступио је опет у фамилију цивилизоване Европе, па данас, послје пет стотина година, европски исток може напријед да корача у духу европске цивилизације и културе. Истина, то је могло бити тако послје првога балканског рата, али баш послје другог балканског рата онај балкански мир, што је склопљен у Букурешту, доказ је, да су се балканске државе знале ослободити туторства европских велесила, које до сад нијесу знале извести велико дјело ослобођења европског истока од азијског варварства, па је и букурешки мир знао одбити мијешање, што се хтјело употребити са ревизијом букурешког мира.

А то свагдање мијешање европских велесила, то је баш оно, што је дуго

смело ослобођењу балканских народа. Она интрига, која је знала довести у другом балканском рату до крвавога братоубилачкога рата између Бугара и Срба, та интрига је искусила потпуни пораз у балканском миру, склопљеном у Букурешту. Баш Њемачкој припада заслуга, да је одстранила интригу, која је могла послужити да се смета миру на Балкану и ставља у опасност европски мир.

Још године 1908. Њемачка није могла бити задовољна са бечком балканском политиком и начином њенога поступка. У Бечу нијесу се споразумјели са Њемачком, а на своју руку су закључили и прогласили анексију Босне и Херцеговине, па наједаред за тај поступак затражили заштиту Њемачке према потписивачима берлинскога уговора од године 1878., који није предвидио анексију. У оно доба, као што је познато, тадањи ъемачки канцелар, најумнији ъемачки државник послје Бизмарка, кнез Биллов, у својој огорчености рекао је: кад нас у Бечу нијесу питали за анексију, нека сада они носе одговорност. Али послје, кад је анексија могла имати кобних пошљедица за Аустро-Угарску, као савезницику Њемачке, у Берлину ипак ради сигурности Аустро-Угарске, ставили су на руску границу неколико ъемачких војних одјељења.

Данас Њемачка није допустила, да Аустро-Угарска на свој рачун, без договора са Њемачком, улази у ревизију букурешкога уговора, па тиме да смета миру на Балкану. А мир на Балкану није сматрала само Њемачка, него су сматрале све друге европске велесиле за врло важну ствар ради осигурања европског мира. Онај инцидент, да су Турци наново заузели Једрене које су остале без обране, европске велесиле нијесу сматрале за тако важну ствар као букурешки уговор мира, јер са Турском, веле, лако ће ствар свршити, али мир на Балкану са преображајем европског истока, то велесиле сматрају као јемство, да ће европски мир бити осигуран.

Баш балканска криза доказала је, да су се европске велесиле чувале као живе жеравице да не дирају у ту жеравицу на Балкану, како се не би распламтио велики европски рат, који би имао страшних пошљедица. Кад је први и други балкански рат стао више људских жртава него читав велики рат Наполеонов против Русије и ослобођење Њемачке, чему ће се стогодишњица мјесеца октобра ове године славити — каквих би ужасних људских жртава стао тек европски рат! То и најживља људска уобразиља не може себи представити.

Балкански мир могао би значити претходника европског мира. На интерпарламентарној конференцији у Берлину године 1908., гдје се расправљало питање европског мира, један српски посланик рекао је: ви не можете постићи европски мир, док не постигнете мир на Балкану.

Данас има изгледа за ту могућност. Бугарска ће морати ограничити своје амбиције, те се задовољити са својим наравним границама, како не би повредила националне интересе Србије и Црне Горе, те Грчке и Румуније. Турска пак мораће се вратити на границе означене у лондонском уговору велесила, што ће ово лако свршити. Тиме би мир на Балкану био осигуран. А чим би мир на Балкану био осигуран, тако би се показале благодјетне пошљедице и за европски мир. Европске велесиле могле би започети велико дјело разоружања својих грдно умножених војска, које броје многе и многе милионе а стају становништво грдних жртава, на рачун народних привреда, те умножавају сиротињу и воде великом исељавању у Америку и у друге прекоморске крајеве.

Али за европско разоружање има један главан услов, а то је, да се не нађе једна велесила, која има наклона да смета наравном развоју ствари на осигурање европског мира. Данас се у Европи узима да наша монархија смета развоју свију народа и с тога је наша монархија постала омражена у читавој Европи. Тиме наша монархија сама себе ставља у опасност, ако и даље буде ишла правцем као и до сада, јер долази у противност са сопственим народима. Гдје то може и смије бити, да се наша монархија ставља

у противност са својим Словенима који сачињавају већину становништва, гдје то може и смије бити да се у спољној политици као неко начело прогласује, да наша монархија „неће трпјети велику Србију“? Зар смије то бити да у политици нашега спољашњег звања влада србофобија, како у Херцег-Босни, тако и у Хрватској, па и у другим словенским крајевима!

Наша монархија имала би у сопственом интересу задовољити своје народе, те водити такву спољну политику која одговара природи свога становништва. Тиме би учинила услугу и себи и читавој Европи.“

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Балкански Рат у слици и ријечи. Издао је већ 26. број јединог нашег недјељног илустрованог листа „Балкански рат у слици и ријечи“ са великим бројем лијепих слика и занимљивом садржином. Овај број доноси:

Слика: Краљевић Ђорђе на бојном пољу — Официри 16. пјешадијског пука са Престолонашљедником Александром — Побједоносна српска коњица на Ђурђевском уранку на Косову — Састанак Ђенерала Петра Бојовића и бригадира сардара Јанка Вукотића у Бару — Пуковник Љуба Милић — Слика бугарског звјерства у Књажевицу: Разрушен жељезнички мост; Једна опустошена улица — Италијански војни аташе гроф Пана—Костиљола и шпански војни аташе маркиз Еспиноза — Српска војска у Кратову — Бугарски ђенерал Кутинчев, који је вандалски опустошио Књажевац — Осветници Косова и Сливнице: Пјешадијски капетан прве класе † Стеван Ђорђевић — Пјешадијски поручник Ашер Леви — Пјешадијски поручник † Михаило К. Ђорђевић — Пјешадијски потпоручник † Марко Мисирлић — Пјешадијски потпоручник † Душан Н. Кнежевић — Артиљериски потпоручник † Адам С. Стефановић — Пјешадијски потпоручник † Милија И. Аврамовић и т. д.

Садржина: Краљевске захвалности побједоносним војскама. — На бојишту, кад нема боја од Жив. О. Дачића. — Краљеви Синови наши ратни другови. — Краљевић Ђорђе на бојном пољу. — Кратово. — Заузеће Бјелоградчика. Борба на Врајкој Глави. — Прокламација румунској војсци. — Какав је српски војник. — Из опустошенога Књажевца. — Осветници Сливнице. — Црногорци осветници Сливнице и т. д.

„Балкански Рат у слици и ријечи“ излази сваке недјеље на 16 страна фолио формата, на финој сатинираној хартији са великим бројем слика и занимљивом садржином, све из рата. Број се продаје по 20 пара. Тромјесечна претплата 2 динара. Сви досадашњи бројеви у којима је изашло преко 600 слика, готово свих војсковођа, славно палих и одликаних официра, јунака и др. лијепих момената са бојнога поља, могу се добити у уредништву Краља Милана ул. бр. 2.

„Балкански Рат“ биће најљепша наша ратна споменница у слици и ријечи, јер он обухвата опширним описима све битке и борбе српске војске од преласка границе до демобилизације, а богат је обилем слика са свих наших бојишта од Једрена до Јадрана.

Преустройство пољопривредне наставе. Штампано је предавање „Како би требало организовати пољопривредну наставу и пропаганду у Србији?“ које је држао д-р В. Стојковић секретар Министарства Народне Привреде у августу прошле године на конгресу Земљорадничких Задруга. „Одјек“ ово предавање овако приказује: Измјена мисли у овом погледу и иначе је била врло потребна, јер нам је пољопривреда застала далеко иза времена у коме живимо. Та потреба пољопривредног преустройства данас је у проширеној Србији много већа — она је неодложна. Србију очекују огромни задаци, од којих је пољопривредни препорођај један од најважнијих. Његовом извршењу не смије се приступити по старом рђавом рецепту. Стара је публиковање напријед поменутог предавања баш у овом вријемени од великог значаја. Оно, ако не рјешава сва питања,

покреће их из мртвила и уноси их међу нас на размишљање и ријешење.

Писац доказује да наша пољопривреда не смије више остати на емпиричној основи и то поткрепљује марљиво приборним мишљењима страних и наших стручњака као и статистичким упоредним подацима. Модерна пољопривреда мора базирати на подлози научних резултата. Да би се то могло постићи ваља модерна пољопривредна знања у народ унијети. То би се могло постићи, завођењем пољопривредне наставе у богословијама; учитељским и основним школама; установањем нижих пољопривредних школа — у сваком округу по једна — на мјесто садашњих окружних пољопривредних станица и пронагирањем пољопривредних знања посредством путујућих пољопривредних учитеља. Ти учитељи да буду данашњи окружни и срески економисти који би требало укинути.

За обрађивање пољопривредне науке и спремање стручнога кадра писац истиче ниже, средње и више пољопривредне школе. У ниже пољопривредне школе требало би по мишљењу писца примати младице са основном школом, наставници да су са вишом спремом. Значај средњих пољопривредних школа писац негира и одмах скаче од ниже на вишу пољопривредну школу. Са овим скоком и више других пишећих погледа не слажем се и многи се неће сложити, али предавање ипак, најбоље од свих досадашњих, одговара на питање: шта би требало учинити за препорођај наше пољопривреде.

Освојење Скадра. Још у току првога рата у Биограду је изашла пјесмарица о боју око Скадра. Сад је књижара Михајла Милановића у Сарајеву, крај других других, издала и књигу „Освојење Скадра“. Ова књига износи 32 стране обичног формата и украшена је са четрнаест слика израђених на финој сатинираној хартији, а на корицама се налази слика, која представља улазак црногорске војске у Скадар. У овој књизи, крај познате народне пјесме „Зидање Скадра на Бојани“, којој је као мото придодан став из пјесме „Женидба Краља Вукашина“, који говори о Скадру, налази се пјесма „Црногорци нападају Скадар“, као и „Освојење Скадра“, обје у народном десетерцу и врло лијепо исцјебане. Уз то се у њој налази чланак о уласку Престолонашљедника Данила у Скадар, говор Краља Николе 25. априла, као год и три умјетничке пјесме. Цијена је књизи 50 пара и ми на њу обраћамо пажњу.

Српско-бугарски рат. Сад је изашла из штампе књига о другом балканском рату под насловом „Српско-бугарски рат 1913. године“. У њој су најновије пјесме разни описи битка и разне ратне биљешке са више слика, а износи 104 стране. Цијена јој је 1 круна. Књига је састављена и написана тако, да је свако с разумијевањем може читати. Како је ово једина књига која говори о српско-бугарском рату, то на њу упозоримо пажњу наших читаоца. И ово је издање и наклада књижаре и папирнице Михајла Милановића у Сарајеву.

Књига о срећи. У Земуну постоји српски књижарско-издавачки завод „Напредак“, који врло успјешно и с нарочитим планом шири у наш народ врло лијепе и корисне књиге, чиме користи како нашој књизи тако и просвјетљавању нашег народа. Тај завод за ово врло кратко вријеме издао је врло лијепе и корисне књиге. Једно од најновијих издања тога завода је и „Књига о срећи“, путовођу у животу од Силвена Рудеза, у пријеводу П. М. Петровића. Садржај ове врло лијепе књиге је овај: *Предговор. Први дио* — Особине без којих нема успјеха: Вјера у себи, Сталожност, Воља, Опредјеливање, Истрајност, Познавање карактера, Споредне особине, Тјелесне особине; *Други дио* — Средства: Трговина, Незнатнија занимања, Реклама; *Трећи дио* — Здравље: Храна, Хигијена; *Четврти дио* — Љепота: Чар, Отмјеност-Елеганција, Вјештина допадања. Као што се згодно у рекламама каже, ова књига буди у читаоца вољу на живот и вјеру у живот. Она је пуна ведрих погледа, поуздања и бодрена. Писац, вазда расположен, упознаје читаоца са мислима наших великих и знатних људи, и приказује — држећи своје дјело без прекида у пријатном и савјесном стилу — путеве који најбрже воде циљу, истакнуте у напису ове књиге. Књига ова има и предговор и поговор. У предговору писац уводи читаоца у разлагања ове књиге, за која се овако на челу књиге изражава: „Послушајте савјете ове књиге и ваш живот, досад обичан и непогодан, постаће лак, занимљив и узвишен. Све ваше жеље испуниће се и биће вам отворени сви путеви. Постаћете виши човек, срећа ће вам се осмјехнути, те ни болести нећете осјећати и доживићете срећну старост“. У поговору се писац обраћа са читаоцима и о овој својој књизи изражава, да питања, која је у њој расправљао, нијесу нова; посто-

је од почетка друштва; њих су расправљали дуго и успјешно многи људи. Он је хтио само да од свега начини извод да сабере мишљење појединаца и покуша да нађе промјену тим питањима. Броширана књига стаје 3 круне, а у платненом 4 круне. Из тога свега произлази да се ова лијепа и поучна књига сама собом свакоме топло препоручује, те је добро дошла свакоме, а нарочито нама, када нас очекује жив и напредан рад.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Повратак делегата. Делегати балканских савезних држава вратили су се из Букурешта заједно. При повратку били су срдечно испраћени из Букурешта и у опште из Румуније, док су у Србији предсријетани са нарочитом свечаношћу и одушевљењем. У Биограду им је био приређен сјајан дочек на парабродској станици. Делегате је на самом параброду поздравео председник Н. Скупштине г. А. Николић, а при изласку, из брода председник општине, г. Љ. Давидовић. На то су му се сва три делегата, г. г. Пашић, Веницелос и Вукотић, топло захвалили. У дочеку су узеле учешћа и три дјевојчице из Приштине, Дојрана и Берана, које су делегатима дале по букет цвијећа са прикладним поздравом. Са станице су делегати отишли у хотел „Москву“, а одатле у двор, гдје их је Њ. В. Краљ Петар најсрдачније примио. Из двора су делегати пошли у Гранд Хотел, гдје је г. Пашић давао у част њихов ручак. У вече су на вечери били гости Њ. В. Краља Петра. Г. Веницелос је још исто вече отпутовао специјалним возом у Солун. Г. бригадира српског Савјета и министар војни, одликован је од Њ. В. Краља Србије орденом Бијелог Орла I степена, а г. Ј. Матановић орденом Св. Саве другог степена. Г. Матановић је јуче допутовао на Цетиње, а г. бригадира Вукотић је и даље остао у Србији.

Наставак предавања. У нашим гимназијама предавања се настављају 21. августа, о чему су службено управе гимназија већ извијештене.

Читуља. Из Добрског Села нам пишу: Поред губитака у рату, који је прва објавила Турској царевини наша отаџбина, Краљевина Црна Гора, и срећно га са вјерним савезницима, Србијом и Грчком, довршила на понос и дјуку савезничког оружја, братство Пејановићи из племена Добрскога Села, поред погинулих храбрих бораца 26 Добрљана, у прошлом рату и рату с Бугарима, у лицу Стевана Мићунова, ратника из 1875. и 6. г., за доказ чега је имао храбру медаљу и Данилов крст, синовца му Сава Јоканова, младша од 21 године, који је у то доба давао сигурну гаранцију за врло храбра, бистра и угледна грађанина, и Ивана Вукадинова, сталожена, храбра и примјера поштених сељака, — изгубио је два младша пуна храбрости и поштења, синове племенског капетана Стева Пејановића, Михаила и Васа, који су у овом рату показали своју храброст, први носећи и бацајући бомбу на тврђаву Тарабош, па учествујући у свим ратовима гдје је доброско племе учествовало, а други такође као редов и ратник свију бојева око Скадра са својим племеницима. Оба брата, који су били једина нада и узданица старог капетана, јер других синова нема, пали су храбро се борећи са небраћом Бугарима на риједи Брегалици.

Јаки пораз братства а нарочито родитеља ове храбре куће, који су својом јуначком смрћу за свагда затворили дом својих родитеља, поред већ затворена дома стрица им ком. Ника, веома сажалевамо узвик: слава им, храбрим борцима са многим браћом Црногорцима, Србијанцима и Грцима. П.

Вријеме. Промјенљиво вријеме још нас једнако прати. Ове седмице имали смо у почетку лијепе љетње дане, када је, последице дугих кишевитих дана, и знатно отоплило. Али ни ова седмица није прошла без кише. У петак изјутра почела је да пада киша и испред подна је била толико силна и плаха, да се излијевала у густим и jakim млазевима, помијешана знатно с градом. Киша је уз грмљавину трајала све до подна и онда се почело ведрити. Данас је освануо лијеп дан.

ТЕЛЕГРАМИ

— Биоградски Пресбиро —

Биоград, 4. августа. — Док се за демобилизацију чине нужне припреме, а дјелимиче већ и врши, пре се поједине чете враћају у гарнизоне, многе новине упозоравају на отезање Бугарске за демобилизацију и ратификацију уговора, те опомињу владу да се чува каквог новог бугарског изненађења. — За свечан дочек војске чине се

припреме и у Нишу и Биограду угостиће 10.000 војника. — Према привременим подацима, рањено је овог рата лакше и теже или оболело око 50 хиљада српских војника, а погинуло и умрло до 14 хиљада. У обадва рата рањено је и погинуло официра око 600; од тога 400 резервних. — Поводом бечких вијести о побуни у Арбанији у упућеним мјестима констатује се да су покушаји побуњених сјеверних Арбанаса, нарочито Миридита остали сасвијем безуспјешни. На српским и црногорским територијама највећи је мир. Око ријеке Мјета стални агенти организовали су многе чете, али ниједна није продра у српске крајеве. Грожење бугарским четама апсолутно је без ефекта, јер досад ниједна није успјела пријећи, а неће ни у будуће. Становништво нових крајева пак сасвијем је мирно. — Данас пред вече учинише представници власти коалициони корак, да Србија повуче остатке посаде иза граница нове Арбаније. — Извјештај о љетини у новим крајевима врло је повољан.

Биоград, 6. августа. — На ручку, који је давао министар-председник г. Никола Пашић црногорским и грчки делегатима, министар-председник је држао шљедећи говор: „Моје су ријечи слабе да изразим све оно задовољство, које осјећа данас не само влада српска него и цио народ, као што сте се о томе могли увјерити по одушевљеним узвицима, којима су вас становници наших вароши и села поздравили приликом проласка. Ми се сви радујемо из дна срца, што видимо у нашој средини одлична лица, која тако достојно представљаху Црну Гору и Грчку на букурешкој конференцији. У вама поздрављамо како творце мира, тако исто и савезнике Србије. Савез између наше три државе прошао је кроз тешка искушења у току ова два рата балканска. Ипак се изашло побједоносно и тиме је наш савез још више учвршћен. Богу је било угодно да наша праведна ствар буде крунисана успјехом. Послије другог рата, који нам је био натурен, мир и сагласност на Балкану осигурани су, захваљујући нашим заједничким напорима и снажној и одлучној помоћи Румуније. Послије тога крвавог и страховитог рата очекују нас велике дужности. Строго ћемо одржавати тај нови поредак, кога смо створили на Балкану. Повећаћемо богатства и напредак наших држава, а беспрекидно ћемо радити да одржимо и до највећег степена повисимо код наших народа врлине патриотизма и самопрегоријевања, који су им задобили поштовање цијелог цивилизованог свијета. Највеће старање обратићемо нашим храбрим војскама. Ради остварења тога сложеног задатка треба у будуће још јаче да се приљубимо једни уз друге како би очували наше народно добро. Упућујући вам те жеље као и пријатељима из Румуније, којима шиљемо такође нашу захвалност и наше искрено дивљење, пијем, господо, у ваше здравље. Живјели!“ Веницелос је на то одговорио говором, из кога се мора напоменути шљедећи став: „Послије оног што је рекао г. Пашић, ја немам ништа више да додам, што не би било понављање; све што могу рећи то је, да ћу објеручке потписати говор г. Пашића, али не могу пропустити прилику а да не изразим моје признање Румунији, која је била спремна да се стави уз савезничке државе и да продужи њихову праведну ствар. Пијем у здравље Његовог Величанства Краља Петра и његове непобједиме војске“. Вукотић је у свом говору изјавио: „Сматрам за дужност да благодарим г. Пашићу, као нашем

доајену, по чијим смо се савјетима управљали за све вријеме рада и који је имао највише заслуга за срећан довршетак“. Говорећи затим о заједничкој војничкој и дипломатској сарадњи додао је: „Братске везе, које спајају Србију и Црну Гору, још су више учвршћене, везе су те постале нераздвојиме и сваки покушај да се прекину мора унапријед пропасти. Пијем у здравље Његовог Величанства Краља Петра, народа српског, војске и г. Пашића“.

— Атинска Агенција —

Атина, 5. августа. — Грци су нашли у Дедеагачу 300 вагона и 8 бугарских локомотива.

Атина, 7. августа. — Чиновник министарства иностраних дјела отпутовао је јуче за Букурешт, носећи ратификацију уговора о миру.

Солун, 7. августа. — Ратни суд осудио је 23 мухамеданца, који су у почетку рата балканског вршили покољ над хришћанима.

Атина, 7. августа. — Новине јављају да су више бугарских комита напали на Мелник, али су били сузбијени од стране војске грчке и народа. Говори се, да су становници Мелника запалили варош и, однијевши собом драгоцене ствари, отишли у Демир-Хисар, грчку варош.

Атина, 9. августа. — Скупштина ће бити сазвана у октобру. — Новине доносе вијест да ће цар Вилем, идуће недјеље доћи у Крф, гдје ће се бавити четири дана, затим ће ићи у лов у Епир. Краљевска фамилија и грчка флота дочекаће њемачког владара.

Атина, 9. августа. — Бугари су преко руског посланика у Атину, молили владу грчку, да не повуче грчке трупе из Ксанти, Цумулдина и Дедеагача, док тамо не дођу бугарске власти и војска. Молба Бугара је услышена.

— Петроградски Вјесник —

Петроград, 6. августа. — Изасланство једренских становника пришло је јуче и одмах је отишло у министарство иностраних дјела, гдје га је дочекао шеф оријенталне секције књаз Трубецкој, који им је изјавио да ће њихова саопштења и меморандум ставити до знања министру иностраних дјела.

— Бечки Кор. Биро —

Будимпешта, 5. августа. — На краљевом комесара Скерлеца прибогослужењу на царев дан избацио је један младић неколико револверских метака. Скерлец је лако рањен у десну руку; атентатор је ухапшен.

(Атентатор се зове Стјепан Дојчић, бојадисарски помоћник, стар 22 године, рођен у Лудбергу, римокатолик, Хрват. Пошљедње вријеме живио је у Америци у близини Чикага. Тамо се међу хрватским радницима истицао и, како сам вели, у отаџбину се вратио прије десет мјесеци у намјери да убије комесара Хрватске и Славоније. Своју намјеру све до сада није могао да оствари, а у понедељак приликом прославе царевог дана, извао се комесару у цркви и пуцао на њега. Саучесника нема. Атентату се не даје политички значај. Пр. Ур.)

Цариград, 6. августа. — вербалној ноти упућеној велеглама порта излаже да ће можда бити принуђена да пријеђе Марицу, на шта више и да објави г. Бугарској. Порта званично је изјавио јест да су турске трупе узеле Дедеагач.

Цариград, 7. августа. — „Тинин“ доставља, да Порта не намјерава прелазити Марицу и да је једина турском команданту да заузима Дедеагач.

Софија, 7. августа. — Министарски савјет је ријешен о ратификацији букурешког уговора. Народна бугарска лига упутила је телеграфску честитку Фрању Јосифу

и захвалила му на подржавању интереса Бугарске од стране Аустро-Угарске.

Париз, 8. августа. — Бивши министар Емил Оливје умро је.

Цариград, 8. августа. — Порта је ријешила да упути велесилама ноту којом тврди да неће прелазити Марицу.

Цариград, 8. августа. — Велики везир је изјавио руском амбасадору да су гласови, да Турска намјерава заузети Дедеагач и допријети до границе бугарске, потпуно неосновани. Командант турски добиће данас наредбу да опозове војску.

Пола, 9. августа. — Ушљед експлозије једног топа приликом пробог гађања три мрнарца су погинула, шест су тешко рањени, међу којима и вице адмирал гроф Ланиус, коме су обије ноге морале бити одсјечене.

Цариград, 9. августа. — Један бугарски батаљон напао је предстраже турске код Ортакеја, али је био одбијен, изгубивши стотину мртвих и 170 заробљених.

Беч, 10. августа. — Вицеадмирал Ланиус умро је.

Севастопољ, 10. августа. — Царска је породица приспјела овдје.

Цариград, 10. августа. — У добробавјештеним политичким круговима се тврди, да се између Турске и Бугарске воде тајни преговори односно Једрена.

Париз, 10. августа. — „Матен“ доноси, да је Русија изјавила Турској своју непоколебиву вољу, да примјени строге мјере како би егејска обала, која је Букурешким Миром дата Бугарској, остала истој. Што се тиче Једрена, Русија ће се за сада задовољити финансиским бојкотовањем Турске, али тражи потпуну евакуацију Једрена.

Званични огласи

Ишли су из штампе:

ЗБОРНИК

СУДСКИХ ЗАКОНА, НАРЕДАБА И МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА ПО СУДСКОЈ СТРУЦИ

ЗА

КРАЉ. ЦРНУ ГОРУ

КЊИГА II.

Зборник обухвата вријеме од 18. октобра 1798. до 25. фебруара 1910 године.

Цијена 4 перјера.

и

Државни Календар

КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

за 1913. годину

— Цијена 1 перјер. —

Могу се добити код свију књижара у земљи.

Из канцеларије Управе Држ. Штампарије

Објава

Административни Одсјек Краљ. Министарства Војног одржаће 10. августа тек. год., од 10—12 сати прије подне у својој канцеларији јавну лицитацију за чишћење и поправку дворске штале, садашњег војног гаража, налазећег се у близини Владиног Дома, а на име има се:

1) очистити и одстранити гвоздени материјал и друго;

2) проширити на уласку главна врата за 3 метра ширине и 3¹/₂ м. висине и пробити још једна врата пут Владиног Дома од исте мјеревине;

3) поправити све прозоре и сувише кров са тигла према потреби.

Потребна вјештања даваће се заинтересованим самог радног дана у канцеларијским часовима.

Број Р. 5180. О. 2780. Из Административног Одсјека Кр. Министарства Војног, 1. августа 1913. г., Цетиње.

Стјечај

Краљ. Министарству Просвјете и Црквенијех Послова потребно је за наредну школску годину *двадесет и њет* контрактуралних *учитеља*, који ће добити мјеста у новим крајевима Црне Горе.

Кандидати треба да су редовно свршили српску учитељску школу, и положили учитељски испит зрелости, и да су доброг владања.

Првијенство на бољу плату имаће они, који су поред горњег положили испит оспособљења, и већ с успјехом радили у народним школама.

Нека кандидати уз своје документе о школовању, о владању и службовању поднесу увјете, под којима би се примили учитељске службе у Црној Гори, најдаље до **20. августа** о. г., кад ће се извршити избор од пријављених.

Број 1288. Из канцеларије Министарства Просвјете и Црквенијех Послова 22. јула 1913. год., Цетиње. 4,4

Стјечај

Краљ. Министарству Просвјете и Црквенијех Послова потребно је за наредну школску годину једанаест наставника и то:

два, којима је главна група **српски језик**, а споредна њемачки језик;

један, коме је главна група **српски језик**, а споредна класична филологија;

један, коме је главна група **математика**, а споредна физика или хемија;

два, за **њемачки језик** као главни предмет, а споредне било класична филологија, било српски језик;

два, којима је предмет **природопис**, а математика или географија споредни;

један, коме је главна **класична филологија** главна група; и

два, који имају као главни предмет **педагошку групу**.

Пријаве кандидата примаће се до 20. августа, када ће се извршити избор.

Првијенство и право на бољу плату имају они, који су положили професорски испит, и који су већ радили као наставници с успјехом у средњим школама, или у учитељској школи.

Сваки је кандидат дужан поднијети свједочење о свом школовању, о владању и службовању, као и увјете, које ставља, да ступи у државну службу Краљевине Црне Горе.

П. Број 1192. Из канцеларије Министарства Просвјете и Црквенијех Послова, 1. јула 1913. год., Цетиње. 4,4

Објава

Пошто цијена од перп. 61, 25/100 (шездесет једна и двадесет пет пара) по квинталу, понуђена на јавној лицитацији за продају 250 квинтала ракије (мастике) није повољна за Министарство Војно; то на основу ријешења госп. Заступника Министра Војног од 7. ов. мј. Број Р. 9387. О. 5237. понова се заказује јавна лицитација за 15. августа као потоњи рок, а која ће се одржати у канцеларији Административног Одсјека, од 9—12 сати прије подне.

Напомиње се заинтересованим да ће лицитација отпочети од 61/25 пер. по квинталу, а уступиће се понудиоцу највише цијене, под истим условима и обавезама који су наведени у првој објави.

Број Р. 5415. О. 2920. Из Административног Одсјека Кр. Министарства Војног, 9. августа 1913. г., Цетиње. 1,1

Нагјечај

На једно стипендијско мјесто од 110 перпера мјесечно за онога правника, који је при крају својих студија, а вољан је примити се на обавезу, да по свршеним наукама проучи уређење казних завода у Србији, Босни, Херцеговини и Хрватској, и да се с тим стручним знањем стави на расположење Краљ. Владе.

Кандидант примаће поврх мјесечне стипендије још и посебне додатке за школарину и испитне таксе.

По свршеним правним наукама стипендија Кр. Министарства Просвјете повисује се на 160 перпера мјесечно, а остале трошкове за путовање и друго сносиће Кр. Министарство Правде.

Првијенство на стипендију имају они слушаи правног факултета у Биограду, који су у четвртој години својих студија, и својим свједочанством докажу добар успјех и напредак.

Компетенти нека поднесу своје молбенице Просвјетном Савјету до 25. августа т. г., приложивши своја свједочанства, крштеницу и љекарско увјерење.

Број 17. Из канцеларије Просвјетног Савјета, 3. августа 1913. г., Цетиње. 2,3

Објава

На основу ријешења Г. Министра Финансиа и Грађевина од 30. јула 1913. г., број 6653. расписује се јавна лицитација за лифровање 2,000.000 (два милиона) килограма соли годишње за *Монопол Соли*, а за 1913., 1914. и 1915. годину, преко већ погођених 4,000.000 (четири милиона) килограма соли са садашњим лиферантом, коме за ову количину уговор истиче 28. маја 1916. године.

Позивају се сви они, који су вољни да се лифровања означе количине соли приме, да у томе циљу предстану, било лично било преко својих пуномоћника, у канцеларији Монополског Одсјека Пореско-Царинске Управе, на дан 1. септембра ове године по с. к. у 9 сати прије подне, ради одржања поменуте лицитације, која ће трајати од 9—11¹/₂ сати прије подне истог дана.

Понуде се могу учинити и путем оферта а мустре су лицитанту дужни послати најдаље до 22. августа ов. год., како би се до дана лицитације могла извршити анализа.

Лицитанти су дужни претходно положити кауцију и то страни држављани 10.000 перпера у готову или кредитним писмом код Црногорске Банке, а наши држављани могу и незаложеном непокретношћу у вриједности од перпера 20.000.

Услови који имају важити за лифровање соли и који ће ући и у уговор, који се има са лиферантом закључити, следећи су:

1) лиферант се мора обавезати да лиферије држави 2,000.000 (два милиона) килограма соли годишње, и то: да за 1913. годину преда ову количину у току децембра исте године, а за 1914. и 1915. годину, када му уз авизо од два мјесеца Министарство затражи;

2) Лиферант се обвезује, да предају соли изврши франко бордо у Бару по цијени, која се има утврдити, постављену на чекр лађе, (solito paranco) у врећама, које морају бити одмах примљене и повраћене лиферанту, или са једнаким врећама замијењене. Министарство Финансија узима на себе обавезу, да свагда послје авизирања о доласку брода, натовареног сољу издјестује код Друштва у Бару, да се за дотичну лађу стави на расположење мјесто погодно за искрцавање, *узимајући на се обавезу за плаћање лучких и осталих такса, које се за то Ујави Порта морају плаћати*. Пријем соли од стране државе вршиће се одмах послје извршеног премјера на ваги;

3) Ако се с њом не би на вријеме истоварила, те услед тога били проузроковани већи трошкови, због дужег задржавања лађе, ти већи трошкови имају пасти на терет онога, који је узрок одговлачења. У случају, да је одуговлачење проузроковано тиме, што лиферант није све за искрцавање припремио, пашће трошкови на њега, а у случају, ако кривина није до лиферанта, пашће трошкови на државу, која ће их од кривца тражити, а лиферант је дужан да плати само за оно вријеме, које је потребно, да се у нормалним приликама лађа растовари, рачунајући да се дневно мора истоварити по четири стотине квинтала са једрењаче, а двије хиљаде квинтала са вапора, не рачунајући ту недељне и празничне дане.

4) лиферант је дужан да при поласку брода саопшти царинарници Барској телеграфски, да је брод кренуо и при каквом времену, како би се могло све припремити што је потребно за истовар и транспорт соли. У случају да се ово саопштење не учини на вријеме, лиферант ће платити 500 (пет стотина) перпера, на име конвенционалне казне, којом ће се сумом покривати евентуално већи трошкови, који би због неблагоприятне набавке радне снаге или превозних средстава били за државу проузроковани;

5) уговор се има закључити за 1913., 1914. и 1915. годину;

6) плаћање од стране државе за примљену сол вршиће се без икаквих одбијата.

Лиферант није дужан да плаћа никакве порезе или друге какве дације осим такса за послове, који потичу из закључења и извршења овог уговора.

Исплате се морају лиферанту извршити најдаље у року од три мјесеца од дана када је дотична количина потпуно примљена. Као дан потпуног пријема једног товара, сматраће се онај дан, када је посљедња количина соли из лађе изнијета у магацине или утоварена у кола за транспорт у унутрашњост земље;

7) За гаранцију тачног испуњења свију уговорних одредаба, а нарочито у циљу брзе наплате конвенционалних казна, лиферант полаже на име кауције у готовом новцу 10.000 (десет хиљада.) перпера, а црногорски држављанин може и у непокретности 20.000 (двадесет хиљада) перпера; и

8) За суђење свију спорова и расправу свију спорних питања, која би поти-

цала из закључења, извршења или неизвршења овог уговора, обе уговорне стране признају надлежност изборног суда (арбитраж), који ће се образовати на Цетињу и чије су одлуке извршне и обавезне за обе уговарајуће стране искључујући свако право апелате.

За изборни суд свака уговарајућа страна именује по једно лице за судију а оба тако именована лица бирају треће лице, које функционише као председник суда.

У случају, да се о избору председника неби постигла сагласност овога ће именовати Кр. Вел. Суд, по тражењу оне уговорне стране, која је изборни суд за расправу извјесног спора тражила.

Ако она уговорна страна, која је позвана на изборни суд, неби у року од 20 дана по писменом саопштењу послала на Цетиње лице одређено за судију или га никако неби одредила, она страна уговорна, која је спор повела, може у том случају спор изнијети пред надлежни државни суд на Цетињу, чију надлежност у оваквим случајевима обе уговарајуће стране овим и признају.

Број 7101. Из Канцеларије Пореско-Царинске Управе. 1. августа 1913. год. Цетиње. 2,5

Објава

На основу ријешења г. заст. Министра Војног од 17. јула тек. год. Број Р. 7243 О. 3860 административни одсјек држаће у својој канцеларији на 25. августа 1913. год. од 9—12 сати прије подне јавну лицитацију за набавку 2000 метара дијагонала и 300 метара трикоа наше заштитне боје. Штоф мора бити I-а квалитета, добро ткан, сталне боје, од чисте вуне и без икаквих примјеса. Рок предаје прве партије за 42 дана од закључења уговора; цијела пак количина има се предати до краја мјесеца октобра и то франко магацин Котор.

Сви они, који желе узети учешћа у лицитацији дужни су уз кауцију од Перпера 3000 унапријед поднијети мустру (кампион) која мора бити анализирана у хемијском лабораториу Министарства Унутрашњих Дјела.

Лицитанти пак, који не могу лично присуствовати лицитацији могу поднијети оферте са мустрада и условима за лифровање или одредити себи замјеника, који мора имати легализирано пуномоћје да је овлашћен лицитирати.

Лиферација ће се уступити понудиоцу најниже цијене и најповољнијих услова, а евентуално даће му се право да снабдијева наше г. г. офицере за извјесно вријеме са тим артиклом.

Потреба обавјештења даваће административни одсјек сваког радног дана у канцеларијским часовима. Министарство пак задржаје себи право да не одобри лицитацију ако понуђене цијене и услови не буду повољни за Министарство.

Број Р. 5054. О. 2683. Из Административног Одсјека, Краљ. Министарства Војног, 18. јула 1913. г., Цетиње. 5,5

Објава

Сагласно ријешењу г. Министра Финансија и грађевина број 782 од 7. августа т. г., Одјељење за грађевине и саобраћај продавати ће гвоздени материјал (шипке) за армирани цименат појединим купцима на мање и веће количине, којег има у својем магацину у Владино Дому, око 370 квинтала.

Продају вршиће по цијени за поједини квинтал по перпера 25 (двадесет пет) по кошту, уз готов новац, или мјесец дана на причек под сигурним јемством.

Купац је обавезан платити прописану царину.

Ко би желио од горње количине купити, нека се пријави потписатој канцеларији.

Број 794. Из канцеларије Одјељења за грађевине и саобраћај, 8. августа 1913. Цетиње. 1,3

ОБЈАВА

Одјељење Народне Привреде Краљ. Министарства Унутрашњих Дјела одржаће јавну лицитацију *продаје риболова у Зогајском језеру и каналу* на дан 15. августа 1913. г. од 9—12. сати прије подне у канцеларији Комесаријата за исушење и обрађ. уљињског поља у Уљињу.

Лицитанти или легализирани пуномоћници могу лицитирати, ако у напријед положе на име кауције у готову и непокретностима или хартијама од вриједности перпера 10.000, а страни поданици у готову перпера 10.000.

Ближа обавјештења могу се добити сваког радног дана у канцеларији Комесаријата.

Број 2028. Из канцеларије Одјељења Народне Привреде Краљ. Министарства Унутрашњих Дјела, 8. августа 1913. г., на Цетињу. 1,1

Оглас

Стјечај за попуњавање упражњених учитељских мјеста у основним школама за школску 1913/14. годину, који је Министарство Просвјете и Цркв. Послова П. Бр. 1176. од 11. јула текуће године објавило у 30. броју „Гласа Црногорца“, продужује се ради ратних прилика до 22. августа текуће године, што се ставља на знање г. г. учитељима-цама, који мисле подносити своје кандидације на поменути упражњена мјеста.

Број 1553. Из канцеларије Министарства Просвјете и Црквених Послова, 8. августа 1913. год., Цетиње. 1,2

Објава

На дан 18. августа т. г., у канцеларији ове Управе одржаће се јавна лицитација набавке 500 (пет стотина) кубних метара дрва за огријев овога завода, а за годину 1913. и 1914.

Позивају се сви они, који би вољни били учинити поменути закуп, да се означеног дана тачно у 8 сати прије подне пријаве, кад ће лицитација отпочети, донијев каузију од 1000 перпера у готовом новцу, сигурном јемству или залози.

Односни уговор о каквој огрјева и другим условима, може се добити сваког дана за вријеме канцеларијских часова, на прочитање.

Број 376. Из Канцеларије Управе Централног Казненог Завода, 31. јула 1913., Подгорица. 1,1

Судски позив

Са овим се позива Драго П. Комненић, стар око 60 година, тежак из Пилатоваца, који је одмах после извршеног убиства над својим сином Игњатом 17. ов. мј., одбјегао негдје, а који се ни до данас није могао пронаћи, — да се најдаље до 15. септембра ове године, пријави и предстане потписатом суду, ради преслушања и суђења.

У случају непредстанка, Обласни Суд ће, а у смислу § 294. закона о поступку судском у кривичним дјелима, донијети пресуду и без његовог присуства.

Број 194—V—1913—51.
У Никшићу, 31. јула 1913. г.
— Краљ. Обласни Суд —
пресједавач судија,
Н. Николић

Судски позив

Са овим се позива Марко Д. Комненић, из Пилатоваца, ђак, око 20. година да на дан 16. септембра, ов. год., престане овоме суду ради преслушања и суђења, због фалсификовања школских свједоцаба, оптуженог од стране Краљ. Министарства Просвјете и Црквених Послова.

У случају непредстанка Обласни Суд ће у смислу § 294. закона о поступку судском у кривичним дјелима донијети пресуду и без његовог присуства.

У Никшићу, 3. августа 1913. г.
— Кр. Обласни Суд —
Предсједник судија
Н. Николић

Трговачки оглас

ОБЈАВА. — На основу Трговачког Законика објављујем, да сам на моје име отворио крчмарску радњу у Горњој пјаци Ст. Бара.

Ст. Бар, 5. августа 1913.
Р. 25, бр. 262, 1,1
Иван Мијовић

Приватни огласи

КЊИГОВЕЗАЧКА ШКОЛА И РАДИОНИЦА
„Друштва за потпомагање заната и трговина у Црној Гори“ — Цетиње

Која је за неко вријеме била затворена, сад је снадбјевена са добрим радницима и јавља поштованом грађанству у мјесту и у унутрашњости, даље надлештвима, општинским, црквеним и манастирским управама да по умјереној цијени

прима на повез и израду
**КЊИГЕ, ПРОТОКОЛЕ,
РЕГИСТРЕ, РАМОВЕ и др.**
у платну (по избору), молексину и у кожи.

Нарочита се пажња скреће на овај оглас одборима цркава и управама манастира, јер је ова радионица у стању, да им трајно сачува често скупоцјене свете књиге од пропасти, ако су само сви листови сачувани.

ИЗРАДА БРЗА И СОЛИДНА
п. п. бр. 202, 5,6

ДО МИТРОВА-ДАНА
Обавља све могуће зубољекарске послове у старој вароши — кући Стева Перовића. Солидност зајемчена. Цијене умјерене.
Подгорица. Дипломирани зубни љекар,
п. п. бр. 245, 2,2
Евр. Калуђеровић

Објава

Никшићско Трговачко Акцион. Друштво
ФИЛИЈАЛА НА ЦЕТИЊУ

држаће 18. ов. мј., у својој канцеларији од 9—12 сати прије подне лицитацију за превоз своје робе:

Котор—Цетиње и обратно.
Ко жели на томе инкантирати нека изволи тога дана присуствовати лицитацији.

Лициданти морају имати четири добра теретна кара, са добрим коњима и церадама за покривање робе и гаранцију у акцијама или у готовом новцу од перпера 2.000.—

Остали услови могу се виђети у канцеларији до дана, као и на сами дан лицитације.

Цетиње, 5. августа 1913.
НИКШИЋСКО ТРГ. АКЦ. ДРУШТВО
ФИЛИЈАЛА НА ЦЕТИЊУ
Р. 93, бр. 261, 1,1

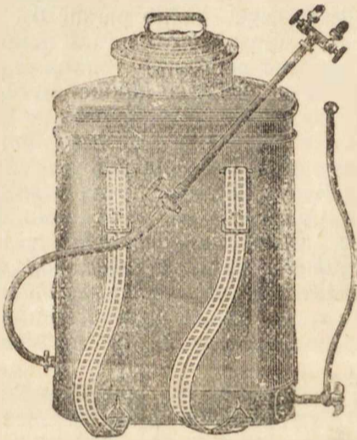
Дужницима поч. Петра Дрецуна

Овим путем позивају се сви дужници поч. Петра Дрецуна, а особито они, који су се покојнику задужили за његова живота, да своје дугове потписатом исплате најдаље до 30. септембра ове године. Ко до поменутог дана дуг не исплати или не уреди, од тога ће се наплата тражити судским путем.

Цетиње, 8. августа 1913.
Пунномоћник фирме Петра Дрецуна,
Нико Дрецуна
Р. 63, бр. 264, 1,3

Механичка и гвожђарска радионица

ПЕТАР ДРЕЦУН — ЦЕТИЊЕ
ПОСТОЈИ И У БУДУЋЕ ПОД ИСТОМ ФИРМОМ

Израђује и набавља све врсте шпорета и пећи најбоље врсте.

Израђује све гвожђарске и плехане израде по нацртима као: балконе, врата, оgrade и т. д.

Надајући се, да ће и у будуће сви муштерије служити се код означене фирме која ће се држати по погодби тачне израде и умјерене цијене. П. п. бр. 264, 1,10

ЗАХВАЛНОСТ

Вуко и Момчило Неимарчевић из Шавника, приложили су у мјесто надгробног вијенца, приликом смрти Ђорђа Црногорца, — Никшићском Занатлијско-Радничком Удружењу своту од пер. 20. Управа удружења најтоплије захваљује на послатом прилогу и пажњи према удружењу које може да послужи за примјер и другима.

Број 103—1913—15. Из Управе Занатлијско-Радничког Удружења, 29. јула 1913. Никшић.
Р. 53, бр. 154, 1,1

Моме незаборављеном брату

† ТОМУ

погинулом 5. јула о. г. на Брегалници, давају четрдесетодневни помен у Влашкој цркви на дан 15. августа о. г. у 9. сати из јутра, о чему извјештавам сроднике, пријатеље и познанике.

Цетиње, 10. августа 1913.
Ожалошћени:
Р. 43, бр. 258, 1,1
Никола Л. Шпадијер

Овим извјештавамо нашу својту, пријатеље и познанике да ћемо нашој незаборављеној супруги и снахи

† ЂУРЂИ

давати двогодишњи помен у недјељу 11. овог мјесеца, у 10 сати прије подне на новом гробљу.

Р. 40, бр. 265, 1,1
Породица СПАСИЋ

С болом у души извјештавамо сроднике, пријатеље и познанике, да се наш мили и внигда не-прежаљени

† Живан Мошов Лековић

преселио у вјечност 30. јула ове године у 77. години свога живота после дужег боловања, — подлегавши неизљечивој бољци, — од дана смрти јединца му сина Коста — храбро погинулог приликом Тарабошког јуриша 18. марта тек. године.

Године, У име ожалошћене породице,
Р. 57, бр. 259, 1,1
Мило Крстов Лековић

Објава

Никшићско Трговачко Акцион. Друштво
У НИКШИЋУ

држаће 18. о. м., у својој канцеларији лицитацију за превоз своје робе:

Плавница—Никшић, Плавница—Подгорица, Подгорица—Никшић — и обратно.
Ко жели на томе инкантирати нека изволи тога дана присуствовати лицитацији.

Лициданти морају имати 6 добрих теретних кара, са добрим коњима и церадама за покривање робе и гаранцију у акцијама или непокретностима перп. 2.000.

Остали услови могу се виђети у канцеларији до дана, као и на сами дан лицитације.

Никшић, 3. августа 1913.
Р. 86, бр. 261, 1,1
НИКШИЋСКО ТРГ. АКЦ. ДРУШТВО

Управа Црногорске Банке

ставља до знања свима својим клијентима, да је поново отворила своје филијале и заступништва.

Препоручује својим дужницима, а нарочито онима бољег имовног стања, да уреде своје мјенице, било редовном отплатом било отплатом дозрелог интереса, јер ће им у противном доцније много теже панути. Управа банчина водиће рачуна о садашњем одговарају појединих дужника њиховим обвезама и тиме ће се у даљем свом раду руководити.

Р. 70, бр. 215, 5,9
УПРАВА ЦРНОГОРСKE БАНКЕ

Иста ће вршити све послове, које је и до сад вршила.

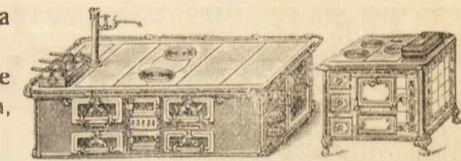
Набавља најбоље врсте прскалица (пумпа) „Wermoler“, а тако и остале за кропљене лоза и чини поправке старих.

Набавља све врсте шиваћих машина, врши поправке свих старих машина и продаје поједине дјелове истих.

Набавља цијеви и остали прибор за водове. Набавља све врсте калаисаних жица — мрежа за оgrade и друге потребе.

Предузима покривање кућа са најбољим ЕТЕРНИТОМ, који је париска анализа нашла као најбољи, што свједочи, да је са истим покривен Дом Краљ. Владе.

Израђује громобране по најмодернијем начину.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Са дубоким болом у души јављамо браћи, пријатељима, кумовима и познаницима, да се наш добри и непрежаљени отац

† Недо З. Јовановић

преселио у вјечност 8. овог мјесеца, у Болници Данило I. на Цетињу после дугог и тешког боловања, добивеног у логору на Нервуш, код Бардањолта, у 56. години свога живота.

Доживотно благодаримо г. др. Огњеновићу, који не жаљаше труда да покојника спасе од смрти, благодаримо г. проту Крсту Матановићу, који је чинодјествовао при опијелу, и нашега драгога и доброга родитеља испратио и предао матери земљи на Цетиње.

Неизмјерно захваљујемо Предсједнику Цетињске општине са одборницима који корпоративно дођоше и покојника испратише до вјечне куће. Хвала нашој браћи Бјелопављанима и Загарчанима, и цијелом грађанству вароши Цетиња на увеличаном спроводу, до вјечне куће нашега драгога родитеља.

Још један пут хвала свијема и свакоме ко нам је ма којим путем учествовао у овој нашој жалости да ни тугу ублаже.

Кујава, 9. августа 1913.
Ожалошћени синови: Јован, Павић и Саво,
са осталом родбином. Р. 160, бр. 263, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег никад незаборављеног и непрежаљеног сина, односно брата и ђевера

† Ђорђија Ђулафића

— правника IV. године београдског универзитета — који се послји кратког боловања у звијету своје младости преселио у вјечност у својој 23 години, у Србији (Прокупље), 7. јула ов. год.

Те не можемо пропустити, а да овом приликом не изјавимо нашу доживотну благодарност, нашој милој и драгој браћи Србијанцима, који нашега Ђока, свој-

ски и братски предвореше, прихватише и до вјечне куће допратише, као и сачувалише. — Даље не можемо пропустити, а да најискреније не захвалимо драгој браћи Васојевићима, на онаком многобројном учешћу који похиташе и својски оплакаше и ожалише нашег никад незаборављеног Ђока, дијелећи са нама вјечиту тугу, те нам тијем олакшаше у неколико родитељске болове. Особита хвала Јеврему Бакићу, окр. капетану у пензији, командиру Мирашу Болеву, капетану Марку Драговићу, командиру Драгу Бакићу, командиру Милији Николићу, командиру Миловану Кастратовићу и попу Андрији Поповићу, који са својим племеницима онако братски дохиташе и својски оплакаше и ожалише. Незаборава хвала Нику Цемовићу, Драгиши Боричићу, Бранку Бакићу и Николи Мићковићу, студентима, као покојниковим друговима, који не жалише распитати се телеграфским и писменим путем, о његовој болести, као и који својски и братски свим срцем и сузом оплакаше. Незаборава хвала официру Томици Чукићу и Нову Јоксимовићу са братственицима; искрена хвала официру Гавру Марсенићу и Јовану Киковићу са братственицима. Братска хвала поручику Аксу Вуксановићу и Дмитру Ђојовићу са племеницима. Искрена хвала грађанима вароши Ардријевице, који својски ожалише нашега покојника. Особита и братска хвала, нашој браћи полимљанима: командиру Вукаљу Лабану, капетану Вукману Лабану, кап. Рају Лабану, народном посланику Михаилу Јелићу, учитељу Симу Мијовићу, свештенику Светозару Шошкићу, официру Радолу Шошкићу, који са својим племеницима похиташе и својски ожалише, као и Гаврилу Ђорђевићу и писару Јагошу Зечевићу, на њиховом братском учешћу. Срдачна хвала на онаком дирљивом и братском телеграфском саучешћу: ђенералу Радолу Вешовићу, министру правде Љуб. Бакићу, бившем министру Милосаву Раичевићу, правницима: Љубомиру Вуксановићу, Тодору Маријановићу и Милутину Лалићу; незаборавна хвала Ристу Јојићу супленту, Велимиру Јојићу ст. филоз., народном посланику Радолу Стаматовићу, обласном управитељу Милутину Радолу, народном посланику Тодору Лекићу; чиновницима: Вуксану Николићу, Петру Вуковићу, Нову Вугделићу и среском начелнику Алекси Чукићу, као и Арсенију Мијовићу, потпор. Васу Лабану, Ђукану Чукићу и Дмитру Киковићу.

Још један пут из срца благодаримо свима и свакоме, који нам ма на који начин изјавише саучешће у превеликој нашој тузи, било лично, писменим или телеграфским путем.

Андријевица, 2. авг. 1913. г.
Ожалошћени: отац Радолу; мајка Јасна; брат Милун; сестре: Љубица, Магделина и Петра; снаха Анђелија и остала родбина Ђулафића. П. п. бр. 260, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ
Потресени до дна душе и за навик ожалошћени смрћу нашег нигда незаборављеног и непрежаљеног сина, брата, стрица, ђевера и т. д.

† **Риста Радусиновића**

потпорника митрољешког одјељења,

који у 30. год. свога живота у боју на Брегалници у Македонији 5. јула ов. год. витешки паде борећи се за завјетну српску мисао, сматрамо за свету дужност овим путем изјавити доживотну благодарност свима, који нам изразеше своја срдачна саучешћа у преголемој жалости, и тиме у многоме ублажише неизљечиве наше ране за погинулим Ристом.

Понаособ нека је неизмјерна благодарност пријатељима Команима, који на челу са свештеником г. Крстом Радоловићем, у оноликом броју дођоше и онако дирљиво оплакаше незаборављеног Риста.

Нека је доживотна благодарност г. г. свештеницима Пеши и Јовану Вукчевићима, командиру Симону, капетану Тому, официрима: Ђуриши, Луки, Саву и Николи Вукчевићима, са Дражевићанима; официрима: Стану и Радолу Ђетковићима, као и барјактару Благоди Перовићу са Крушицама и Беранима; официру Илији Пејовићу са Кокоњанима; Ристу и Стевану Радусиновићима са Прогоновићима; командиру Прелу Кажићу, официрима Илији и Јоку Ђуришићима, као и Бошку Кажићу са Грачанима; официрима: Илији Ђуришићу и Саву Бојанићу са Жупљанима; официрима: Гаврилу и Митру Пејовићима са Орашанима; Филипу Челебићу са Штитарима; Крстину Савову са Станисељанима — у опште свима Љешњанима, који у онако великом броју дођоше, непрежаљеног Риста онако оплакаше и у многоме тугу нам ублажише.

Вјечита хвала на дирљивом саучешћу својој браћи Бурићима.

Доживотна и неизмјерна благодарност г. г. потпоручику Николи Вукчевићу, потпоручику Радолу Ђетковићу и богослову М. Кажићу, који са покојником онако дирљиво говорима опростише, изнесавши у вјерним јузецима његово дјеловање у оба два Балканска рата.

Још једном нека је хвала свима и свакоме, који нам ма којим путем изјавише своја саучешћа у овом тешком и ненакнадном губитку.

Љешанска Нахија, Бурићи, 1. августа 1913. г.

Ожалошћени: отац Мић, мајка Мирна; брат Никола; сестре Госпа, Тома; свештеници: Милути; снаха Савица са осталом родбином Радусиновићима. Р. 304, бр. 257, 1,1